

Oficjalny Organ Kierownictwa Drużyn Żeglarskich

Czas stanąć do walki!

Jeszcze jeden okres letni przecho-
dzi powoli do wspomnień. Wiem, że
tylko nieznaczna ilość zdarzeń pozos-
tanie w pamięci na dłuższy czas. Ale
ponieważ nie te pozostają, które mają
wartość największą, lecz te, o których
się najczęściej mówi — zdecydowałem
się mówić i innych nakłaniać do mó-
wienia na te tematy, które nie odbie-
gają od linii pracy, przez nas, harc-
rzy-żeglarzy wytkniętej.

W wędrówce tegorocznej po Wiśle
od Oświęcimia do Gdańska spotyka-
łem wiele kajaków, będących już czas
dłuższy na wodzie, lub mających do-
piero przed sobą w perspektywie pię-
kne, niekiedy wprost fantastyczne
szlaki. Każdego spotkanego pytałem
kto zacz, skąd i dokąd jedzie? Oka-
zało się, że około 80% taboru pływa-
jącego stanowiły harcerskie łodzie.
Czy wiecie, że wśród nich 80% nie
miało harcerskich proporzyczków, a
większość nie prowadziła kronik obo-
zowych?

Postawa nasza, żeglarska, na mo-
rzu jest mocna, na wodach śródlodo-
wych słaba, bardzo słaba. Mówię o po-
stawie, o organizacji wędrówek rzecz-
nych, o „zewnętrzności“, która na obu
terenach jest ze sobą w jaskrawym
kontraście.

Rokrocznie stajemy się mocniejsi
na morzu, „Wielki plan morski“ jest
konsekwentnie realizowany. W porcie
stoi na cumach nasz *własny harcerski
szkuner!* Z wysokiego masztu powie-
wa harcerska bandera! Wyciągnięte
na ląd „czajki“, stoją na brzegu w
długim szeregu, podtrzymywane ru-

szowaniem. Utrwała się przekona-
nie, że najwięcej radości w walce
z morskim żywiołem wnosi harcerska
załoga, że najwięcej woli osiągnięcia
celu, choćby tym celem miało być
przeplnięcie Atlantyku, ma harcerz-
żegiarz!

Dwukrotnie zwyciężamy „Challen-
ge“, powtórnie puchar Gordon-Ben-
neta dostaje się w polskie ręce. A czy
w odpowiedniej skali nie równie wiel-
kie odnieśliśmy zwycięstwo my, harce-
rze na naszych *szybowcach* na Zlocie
Międzynarodowym w Gödölö w ubie-
głym roku? A czy to jest tylko zbie-
giem okoliczności, że kpt. Bajan był
harcerzem?

Zwyciężamy nagle na wszystkich
odcinkach jednego frontu w walce
szlachetnej, w zmaganiu się woli
i charakterów.

Harcerstwo wodne wychodzi z na-
czelnego założenia, że rzeka, jezioro
i morze to *środkie wychowawcze* har-
cerskiego programu. Mając już we
krwi tę zasadę, a może i z braku ru-
tyny w stawaniu w szranki, lekcewa-
żymy sobie wszelkie „popisy“ i „za-
wody“, nie doceniając ich znaczenia
dydaktycznego, wpływu na psychikę.
Rokrocznie organizuje się regaty że-
glarskie międzynarodowe w Niem-
czech, Szwecji lub na Łotwie. Czy nie
czas już nam stanąć do walki, jak
równi z równymi, choć młodszy? Że-
glarstwo morskie ma wiele cech po-
dobnych do lotnictwa. Jeśli nasze
zwycięstwa lotnicze są objawem zdro-
wych przemian w społeczeństwie, to
tem śmieiej pokusić się możemy o lep-
sze w walce na morzu. *Marek.*

Od Redakcji.

Z Nr. 8 „Wiadomości Urzędowych“
dowiadujemy się, że Główna Kwate-
ra Harcerzy uległa gruntownej reor-
ganizacji. Tego rodzaju zmiany za-
chodzą w centrali naszego Związku
prawie co roku.

Dla nas, żeglarzy, ma znaczenie do-
niosłej wagi fakt, że Kierownictwo
Drużyn Żeglarskich od wielu lat po-
zostaje w jednych i tych samych rę-
kach, doświadczonego i oddanego
pracy Dha Hm. Witolda Bublew-
skiego.

Redakcja „Żeglarza“ życzy Mu przy
tej sposobności spełnienia najśmiel-
szych zamierzeń i pełnego zadowole-
nia z pracy.

Słońce, wiatr i woda.

Sztorm na Bałtyku.

Od pięciu lat, rokrocznie, gen. Marjusz Zaruski, ten prawdziwy patriarcha żeglarstwa polskiego, prowadzi harcerskie kursy morskie nad Bałtykiem i wyjeżdża na wyprawy morskie z harcerskimi załogami. Poniżej podajemy urywek z pamiętnika uczestnika szkolnej wyprawy „Junaka” pod komendą gen. Zaruskiego na Bałtyk w r. 1931.

Z lekka zaczyna kropić deszcz. Mamy pełne zachmurzenie. Wiatr 2°. Barometr spada gwałtownie w dół.

— Bedzie frajda — mówi bosman.

Na wszelki wypadek generał wydał rozkaz ściągnąć topsel. Sam wyłazłem na ochotnika na maszt, aby tego dzieła dokonać. Była to pierwsza tego rodzaju okazja w drugim dniu podróży morskiej. Na maszcie zauważam, że nie jest on wcale wyższy od masztu, jaki miewa zazwyczaj w obozie moja drużyna. Różnica tylko ta, że maszt statku kolebie się wahadłowo i człowiekowi robi się mdło gdzieś w okolicy żołądka. Schodzę też co prędzej, po wypełnieniu zadania, na pokład.

Od południa wypadła na mnie służba gospodarza na statku. Psia to robota: sprzątanie kajuty z przyległościami, mycie garnków i talerzy i co tam kto jeszcze nie wymyśli. Nie jest to przyjemne, ale trudno. Ktoś to zrobić musi. Niema bowiem na statku nic gorszego, jak nieporządek! Jako służbowy nie będę miał zato w nocy służby na pokładzie.

Koło 17 h zrywa się silny wiatr. Powstaje duża fala. Kładzie statek mocno na burtę.

Komenda wywołuje na pokład całą załogę. Obie wachty refują z ogromnym wysiłkiem grot.

O 19 h panuje już mocny sztorm na morzu. Na statku wszystkie choruje gremjalnie na morską chorobę. Wskutek zmiany kierunku wiatru z S na O i wreszcie NO, Junak jest zmuszony zmienić kurs na NW i płyniemy wprost na Bornholm.

Skończyłem już mą 12-godzinną służbę „pokojówki”. Siedzę w kajucie i piszę dzienniczek. Chcę wszystkie szczegóły, przeżyte na statku, zanotować, aby mi nic nie uciekło w niepamięć. Czuję się dobrze, o dziwo! Jakbym już co najmniej połowę swego życia na morzu spędził. Za każdym pochyleniem statku rzuca mi gwałtownie na blat stolika przy którym siedzę. Gdyby mi w tej roli kto widział, dajmy na to w kinie na ekranie, uśmiełby się pewnością.

Wchodzi do kajuty niezmordowany generał, cały zły wodą. Uśmiech na jego twarzy, zdradza, że właśnie tego rodzaju perypetje na morzu stanowią żywioł jego życia. Walcząc o równowagę wyraził zdziwienie, że nie uciekam za innymi na pokład z dusznej kajuty.

O 20 h kończy służbę I wachta. Po niej obejmie nasza wachta służbę na pokładzie. Wicher kładzie statek coraz mocniej na lewą burtę. Do wnętrza kajuty dochodzi huk mas wodnych, bijących o ściany statku, oraz szum i plusk fal raz po raz przelewających się po przez pokład.

Już mam się kłaść na nocny spoczynek do koi. Nie! Wpada mi do głowy myśl, nie wytrzymam! Miałbym przepaść w kajucie tę pierwszą burzę, przeżywaną na morzu? Za żadne skarby! Zresztą nasza wachta, osłabiona morską

chorobą, chętnie ujrzy każdy sukurs, więc pójde im pomóc w służbie.

Z trudem wychodzę po schódkach na pokład. Ledwie wychyliłem ponad pokład głowę, w ciemnościach burzliwego wieczoru widzę wokoło statku ogromne góry wody, to strzelające ku górze, to zapadające się wdół jakby w przepaść. Na tychto górach wodnych, położony nawpół na jednym boku skacze i podryguje, niczem Piekarski na mękach, nasz Junak. Gwałtowna siła wichru, chce, zdaje się, z mocno przechylnego pokładu statku zmieść w głębinę morskie maszt, żagle i ludzi. Bałwany morskie chętnie dokończyłyby tego dzieła zniszczenia. Doznałem w pierwszej chwili oszafamiąjącego wprost wrażenia.

Generał, ubrany w sztormowe ubranie, sprawuje komendę na pokładzie. Krótką drogą wyznacza mi stanowisko „na oku”.

Po chwili, gdy się już lokowałem na dziobie statku na kupie łańcuchów, leżących na pokładzie, sztorm doszedł już do 8°.

Opieram się plecami o trzon bukszprytu, sterczący ponad pokładem, rozpiernając się mocno nogami o burtę statku. Siedzę mocno. Zanim zająłem moje stanowisko już kilka bałwanów przejechało się po moim karku. Każda niewuaga z mojej strony może mię z wystawionego na ataki fal dziobu zrzucić na niechybne „pożarcie rekinom”. Ustać na pokładzie nie da się ani przez chwilę.

Pierwsze wrażenie tak niecodziennego zjawiska jak burza na morzu, powoli mija. Może z tego powodu, że już jestem doszczętnie mokry.

Mam jeszcze cztery długie godziny tej „mokrej służby” przed sobą.

Przeżywam po raz pierwszy w życiu burzę na morzu. Serce mi się kroi na samą myśl, co za spustoszenie szerzy wśród całej załogi Junaka morską chorobę. Mnie się jakoś to choróbsko nie czepia.

Wiatr ani na chwilę nie słabnie. Zakryte chmurami niebo rozjaśniają rzadka błyskawice.

W pewnym momencie, obserwując piekielny taniec morza, stawiam sobie w myśli żydowskie pytanie: Czy ja się boję? Nie, stwierdzam stanowczo, że wszystko co się koło mnie dzieje nie przynosi mi ani odrobiny tego, co się pospolicie nazywa strachem. Pamiętam, kiedy przed kilkunastu laty, pełniłem warty obozowe, miewałem niekiedy „pietra”. Teraz — ani trochę! Wśród tych wściekłych bałwanów czuję się tak, jak w Wilnie na „Jerku”.

Uderza mię podobieństwo wzburzonego morza do ośnieżonych szczytów gór. Gdyby nie huk i szum fal i raz po raz powtarzająca się gruntowna kąpiel, miałbym wrażenie, że jestem na wyścieczce narciarskiej gdzieś w Beskidach.

Jakie te fale różnorodnie swym wyglądem: jedna płaska, zdaje się korzyć u stóp żeglarza, druga majestatycznie piękna, pełna powagi, inna zuchwała, skacząca dziwacznie jak fryga. Wreszcie „dziewiąta” jest potężna i zła. Niszczycielsko wszystko co spotka. Jedne idą spokojnie, nawet przez pokład statku przechodzą cicho, dopiero za zawietrzną burtą pluskiem oznajmiają, że już przeszły. Drugie syczą i szumią. Inne huczą i grzmiają w swym nieubłaganym po-

chodzie niszczycielskim. Niektóre są czarne jak noc, inne szare. Wreszcie od czasu do czasu przeleci fala srebrnobiała, rozjaśniająca ciemności nocy.

Wszystkie nawzajem się ścigają. Gdy się dwie lub kilka z nich spotka, słyszy się ryk i huk, a nawet jęki jakiegoś. Góra wody wystrzela ku niebu. Załamuje się. Powstają nowe przepaście wodne, nowe fale, które znowu zaczynają gonitwę.

Siedzę na swem stanowisku na dziobie Junaka i obserwuję tę rewolucję na morzu. Nie słyszę wycia wiatru o liny, nie słyszę głosów załogi, znajdującej się na rufie statku. Nie słyszę bębnienia cejżingów o fok, ani grzmotów niebieskich. Cały zamieniam się we wzrok. Słabe błyskawice oświetlają mi od czasu do czasu cały przepiękny widok.

Statek raz wychodzi na grzbiet nadpływającej fali, to znowu spada w dolinę między falami. Uderza wtedy bukszprytem o wodę. Czuję wówczas jak bukszpryt drży za moimi plecami.

Jestem mokry do ostatniej nitki. Co chwila nowy bałwan przelewa się z hukiem przez pokład. Pochyliam wtedy moją „zidwestką” okrytą głowę, aby mu przemarsz ułatwić, byle tylko prędzej!

Zimna nie czuję. Ha! 15° Celsusza! Woda jest ciepła! Jest zato natrętna. Mam ją za kołnierzem, w kieszeniach, w pantoflach, wszędzie. Na wzburzonem morzu, na tle czarnego nieboskłonu nie widzę nic. Ani jednego światełka! Tylko rzadkie błyskawice oświetlają skąpo drogę statku. Toteż mój obowiązek ogranicza się jedynie do meldowania co kwadrans, że „światła pozycyjne w porządku!” Muszę przytem krzyczeć z całym siłą, aby kapitan na rufie statku dosłyszał mój głos wśród tego morskiego koncertu.

Widocznie z powodu nadmiaru mocnych wrażeń, 4 godziny służby uciekły mi nadszpędzianym prędko. Kilkogodzinną kąpiel, nadmiar wrażeń i wreszcie konieczność nieustannego zachowywania trudnej pozycji na pochylonym mocno pokładzie zrobiły jednak swoje.

Gdy mię zlurowano, schodzę „z oka”. Czuję się kompletnie „rozmontowany”. Nie zwracając już uwagi na to, co się na Bożym świecie dzieje, dostaję się prawie po czworakach pod pokład. W kajucie zastaję wodę na podłodze i różne przedmioty porzucane przez ciągłe chwanie się statku. Kilka „trupów” leży na kojach. W powietrzu unoszą się mocny zapach soku żołądkowego.

„Orzeł Skalny”.

Następny numer „Żeglarza” poświęcimy naszemu statkowi szkolnemu. Jak podajemy na innym miejscu, szkuner harcerski po całkowitej przeróbce wewnętrznej, która ma być dokonana w ciągu zimy, popłynie na dalekie morza z harcerską załogą pod harcerską komendą i harcerską banderą.

W numerze tym ukaże się artykuł wstępny pióra dha gen. Zaruskiego, zdjęcia statku oraz dokładny opis statku naszego. Aby informacje „Żeglarza” były zupełne, prosimy Wszystkich Naszych Czytelników o nadesłanie do 25 listopada b. r. do Redakcji posiadanych zdjęć, szkiców, wiadomości oraz opinii co do budowy i przeznaczenia statku.

Uporządkujmy nasz tabor!

Nowe Wydawnictwa.

Skończył się już sezon nawigacyjny. Z nadchodzącą zimą należy w odpowiedni sposób zabezpieczyć nasz tabor wodny, aby bez szkody przetrwał do wiosny. Robimy więc zbórkę drużyny, dzieli się pracę między zastępy i do roboty!!

Nasamprzód rozbieramy naszą łódź tzn. wyjmujemy maszt z całym olinowaniem. Lin stalowych nie odejmujemy od masztu, lecz po dokładnym ich oczyszczeniu, osuszeniu, nasmarowaniu tawotem — waselinej okręcamy je wokół masztu. Liny roślinne po wyciągnięciu z bloków i wysuszeniu układamy starannie w buchtę, przypinając do każdej kartkę z napisem co za lina, od jakiej łodzi. Drzewce, a więc: maszt, bom, gafel wiążemy razem tak, żeby w ciągu zimy się nie powyginały. Można je poprzywiązywać do mocnego, grubszego, prostego drzewca czyli t. zw. kantówki.

Wyjmujemy ster, miecz, ściółkę czyli podłogę i dokładnie oczyszczamy. Żelazne części przeciągamy tawotem i chowamy w suche miejsce.

Łodzie wyciągamy ostrożnie na ląd. Zabieramy się do ich mycia i czyszczenia. Robimy to ze stuprocentową starannością, z iście pedantyczną dokładnością. Szare mydło, gorąca woda, szczotki, szwabry, muszki wszędzie dotrzeć, muszki zajrzeć tam, gdzie w ciągu sezonu trudno było (nie chcąc powiedzieć nie chciało nam się) wyczyścić. Nie śmie zostać nawet odrobina piasku.

Osuszenie musi być znowu niemniej staranne. Nie zapomnijmy też i o zrobieniu małych napraw w postaci zaszpacławiania pęknięć i t. p. Teraz można łodzie przetransportować pod dach, ustawiając je na kozłach, lub co jeszcze lepiej na workach z sianem. Jeżeli łodzie są za ciężkie, a miecze mają do podnoszenia, można je przetaczać po ładzie na wałkach.

Żagle wyprane, wysuszone starannie, (inaczej będą butwieć) pozszywane względnie wylatane, składamy do worków i zawieszamy w suchym przewiewnym miejscu. Nie możemy jednak na tem zaprzestać. Trzeba w ciągu zimy kilka razy żagle przewietrzyć.

Jeżeli tak nasz tabor przetrzymuje to możemy być pewni, że nam jeszcze długo posłużą do naszych harców wodnych. Przez naszą pilność przy zabezpieczeniu taboru zaoszczędzamy znaczne sumy gotówki, które musielibyśmy wydać w krótkim czasie na zakup nowego sprzętu wodnego.

Każdy dobry drużynowy a także zastępowy zdaje sobie z tego sprawę, że uporządkowanie, naprawianie i zabezpieczanie na zimę taboru żeglarskiego, który często nabywają drużyny z wielkim trudem, dają bardzo duże korzyści wychowawcze dla całej drużyny i poszczególnych chłopców, biorących udział w tych pracach.

O tem wszystkim dziś właśnie pora pamiętać!
Mika.

Rocznik Sportowy. Główna Księgarnia Wojskowa M. S. Wojskowych pragnąc utrwalić wyniki prac wszystkich istniejących w Polsce Związków, Stowarzyszeń i Organizacji Sportowych i dać obraz rozwoju poszczególnych gałęzi sportu i wychowania fizycznego, wydała pierwsze w odrodzonej Polsce wielkie dzieło, bogato ilustrowane pt.: „Rocznik sportowy“, w skład redakcji którego weszli najwybitniejsi znawcy sportu polskiego. Dzieło to, zakrojone jest na szeroką skalę, stanowiące w pewnym stopniu podręczną encyklopedię sportową przeznaczoną jest nie tylko dla Związków, Klubów, Organizacji i ich członków lecz również i dla najszerzych warstw społeczeństwa.

Wł. Wagner — Podług słońca i gwiazd zł 3,50 jest już do nabycia we wszystkich księgarniach.

Dr. Antoni Terójewicz — Odżywianie na obozach i wycieczkach (cena 2 zł 60 gr) nasza prasa, z której każdy winien zapoznać się przed wyjazdem na wędrówkę.

Przez jeziora i rzeki Brasławszczyzny. Brasławszczyzna to uroczy, o dzieńdzie jeszcze przyrodzie, zakątek naszego kraju. Liczne tamtejsze jeziora, o imponującej wprost powierzchni, jak np. Snuży i Strusto, Dryświaty, Drywiaty i Dżisna, bogato rozwinięta sieć rzeczna, duże lasy oraz piękne krajoobrazy sprawiają, że Brasławszczyzna jest wspaniałym terenem turystycznym, zwłaszcza dla turystyki wodnej. Niestety ta połać naszego kraju nie jest jeszcze należycie znana i doceniana pod tym względem zarówno przez szeroki ogół, jak i przez naszych „wodniaków“. Do należytego uświadomienia sobie przez społeczeństwo piękna i walorów turystycznych Brasławszczyzny walnie przyczynić się może ukazująca się obecnie w nakładzie Głównej Księgarni Wojskowej praca Adama Wisłockiego pt.: „Przez Jeziora i rzeki Brasławszczyzny. Warszawa 1934. Cena 5.— zł.

Powyższe książki winne się znaleźć w każdej harcerskiej bibliotece.

Konkursy.

Redakcja „Żeglarza“ ogłasza następujące konkursy, w których mogą wzięcie udział wszyscy czytelnicy naszego pisma lub całe zastępy harcerskie:

1. na najlepsze opracowanie historii zastępu lub drużyny żeglarskiej, ilustrowane zdjęciami fotograficznymi;

2. na najwierniejszy opis terenu żeglarskiego (rzeki, jeziora lub morza) ilustrowany zdjęciami, widokówkami i planikiem;

3. na najlepszy artykuł z techniki żeglarskiej ilustrowany szkicami;

4. na najlepszy utwór literacki w formie feljetonu, nowelki lub poematu, na temat — morza, wody, żeglarstwa, przeżyć na wodzie;

5. na najlepszą zagadkę, rebus lub łamigłówkę żeglarską, i

6. na najlepsze zdjęcie fotograficzne 6×9 cm lub 9×12 cm z morza i wód, z włączeniem życia żeglarskiego.

W każdym konkursie za 3 pierwsze miejsca zostaną przyznane nagrody w postaci cennych książek i bezpłatnej prenumeraty „Żeglarza“.

Prace konkursowe wraz z adresem autora, należy nadsyłać do Redakcji do 30 listopada 1934 roku. Po tym terminie nastąpi rozstrzygnięcie konkursów i rozdanie nagród.

Wiatr od morza.

Likwidacja ośrodka w Jastarni.

Członkowie 7 kursu morskiego w Jastarni poza odbyciem normalnych ćwiczeń wodnych dokonali poważnych prac fizycznych przy likwidacji kursu, przez co zaoszczędzono Głównej Kwaterze wydatek 2350 zł. Komendant Harcerskiego Ośrodka Morskiego w Jastarni prosi Redakcję „Żeglarza“, o wyrażenie wszystkim Druhom, którzy tak bezinteresownie, poświęcili swój wolny czas przy likwidacji ośrodka w Jastarni serdecznego podziękowania.

Harcerski Ośrodek Morski w Gdyni.

Teren ośrodka został już ogrodzony pięknym parkanem. Hangar na łodzie został wykończony i wszystkie jachty harcerskie zostały już na zimę ulokowane pod dachem.

Awarja szkunera.

Na stojącej przy molo harcerski szkuner najechał statek „Carmen“, który spowodował drobną awarię. Całkowita naprawa tej awarii będzie uskuteczniła na koszt właścicieli „Carmeny“ — Tow. Vistula. Szkuner w chwili obecnej znajduje się na stoczni w Gdańsku, gdzie odbywa się remont.

Vingbooty — Czajkami.

W ośrodku morskim w Jastarni postanowiono 10 vingbootów nazwać czajkami, a więc mamy obecnie flotylę czajek złożoną z 10 jednostek.

Dh. Korabiewicz płynie dalej.

Od dh. Dr. Korabiewicza, który wraz z małżonką odbywa fantastyczną podróż kajakiem do Chin otrzymaliśmy kartkę z Aleksandrette, w której pisze, że czuje się doskonale. W Stambule odbył dłuższy postój. Wiatry ma przeciwnie, pogodę „psią“, ale jedzie dalej, latając wciąż swój kajak.

Przewodniczący Z.H.P. dr. Grażyński, Generał Dreszer i Komisarz Rządu M. Gdyni, Sokół — na pokładzie szkunera harcerskiego.

Z KIEROWNICTWA DRUŻYN ŻEGLARSKICH. Dn. 28. X. 34 r. odbyło się zebranie kierownictwa Drużyn Żeglarskich, na którym przedyskutowano dotychczasową pracę; ustalono wytyczne na najbliższy okres czasu, oraz załatwiono sprawy personalne. Zwolnieni z kierownictwa Drużyn Żeglarskich zostali Druhowie: ż. m. Kazimierz Cynkutis (odbywa służbę wojskową), ż. m. Paweł Bujnicki, ż. m. Antoni Herrgessel i ż. m. Herman Wojciechowski. Weszli do pracy Druhowie: ż. m. Stanisław Ludwik, ż. Marjan Dzielński i ż. m. hm. Antoni Gregorkiewicz. Referaty w kierownictwie obsadzono następująco: Referat ogólny Dh. st. m. Bublewski przy współpracy Druhów ż. m. Turka, ż. Dzielńskiego, ż. m. Ludwika, Referat Programowo-Wyszkoleniowy objął st. m. Michałowski przy współpracy ż. m. Szymborskiego, ż. m. Gregorkiewicza, ż. m. Grodzickiego, Referat Morski por. Kuczyński, Referat Prasowo-Propagandowy ż. m. Miazgowski, Referat Turystyczno-Sportowy ż. Peterek.

ODPRAWA PILOTÓW. W dn. 8 i 9 grudnia odbędzie się odprawa Pilotów w Gdyni. Przejazd według taryfy wojskowej, bliższe dane zawiera list okólny.

POD PEŁNEMI ŻAGLAMI. Pod takim tytułem ma się ukazać sprawozdanie kierownictwa Drużyn Żeglarskich, obejmujące również krótkie sprawozdania drużyn. Do chwili obecnej sporo jednostek nie nadesłało danych o sobie uniemożliwiając w ten sposób opracowanie całokształtu pracy żeglarskiej. Drużyny te, winny zainteresować się Listem Okólnym G. K. H. z dn. 1. XI. 34 r. i natychmiast nadesłać do kierownictwa Drużyn Żeglarskich krótko i wyczerpująco ujętą swoją historję. W książce powyższej będzie ogłoszona pełna lista imienna żeglarzy, żeglarzy morskich i sterników morskich, oraz wyciąg z księgi pływów morskich.

FUNDUSZ ŻEGLARSKI. Jeszcze bardzo wiele drużyn nie spełniło swej obywatelskiej powinności — gdyż ani grosza nie wpłaciły na Fundusz Żeglarski G. K. H. (konto P. K. O.). Wpłacajcie natychmiast, bo nazwy Waszych jednostek będą umieszczone na liście tych, którzy swojej własnej uchwały nie wykonali, będzie wstyd znaleźć się wśród tych niedojrzałych organizacyjnie jednostek.

GENERAŁ MARJUSZ ZARUSKI W Harcerstwie. Znany żeglarz, pisarz i poeta morski, propagator idei morskiej druż. generał Marjusz Zaruski będzie ściśle współpracował z Harcerstwem Morskiem. Druż. generał obiecał, że w przyszłym roku będzie pływał na naszym statku szkolnym jako kapitan, obecnie zaś już służy nam swą radą, doświadczeniem i inicjatywą. Na zaproszenie Naczelnika G. K. H., druż. Generał objął przewodnictwo komisji na stopień instruktora żeglarstwa śródlądowego. Przypomnieć przy tej okazji wy-

pada, iż Naczelnictwo Z. H. P., uznając wielkie zasługi, jakie Druż. Generał położył przy kształceniu morskich instruktorów żeglarstwa dla harcerstwa, nadał generałowi Zaruskiemu najwyższe harcerskie odznaczenie — swastykę, która wręczona będzie łącznie z proporcem honorowym Z. H. P. na najbliższej odprawie drużynowych i kierowników jednostek żeglarskich z całej Polski. Wiadomość powyższą „Żeglarz“ podaje z wielkim entuzjazmem, gdyż wie, jak będzie przyjęta ona w terenie, gdzie osoba Druha Generała jest bardzo ceniona i popularna.

HARCERZE NA DARZE POMORZA. W podróży naokoło świata na statku szkolnym „Dar Pomorza“ wyjechało 6 harcerzy. 4 z nich ukończyło Kurs Morski Głównej Kwatery w Gdyni.

POWRÓT Z ĆWICZEŃ WOJSKOWYCH KIEROWNIKA DRUŻYN ŻEGLARSKICH. Druż. hm. Witold Bublewski, Kierownik Harcerskich Drużyn Żeglarskich w dn. 15. X. 34 r. powrócił z ćwiczeń wojskowych i objął urzędowanie w Głównej Kwaterze Harcerzy.

HARCERZE W WOJSKU. Z drużyn żeglarskich, jako takich, które grupują starszą młodzież co roku spora ilość idzie do wojska. Jako przykład może posłużyć fakt, że z 39 Warszawskiej Drużyny Żeglarskiej w chwili obecnej w samych szkołach podchorążych rezerwy służy 12 harcerzy, w szkole morskiej 2, w szkole podchorążych Mar. Woj. 1 i do Marynarki wojennej również powołany został 1.

„Błękitna Jedyńka Żeglarska“ w Wilnie urządziła latem obóz nad jeziorem Narocz, który wypadł pomyślnie. 14 Błękitniaków uczestniczyło w kursach morskich, pełniąc tam różne funkcje aż do udziału w komendzie włącznie. Dwóch członków drużyny zostało ostatnio mianowanych podharcemistrzami. Drużyna po wykończeniu wodnej przystani przystępuje do zbierania funduszu na zakup własnego jachtu pełnomorskiego.

„Narybek“ harcerzy-żeglarzy pluszcze się narazie w niezbyt głębokiej wodzie...

Któż z nas nie ma zrozumienia dla narciarstwa zimowego? Rozwój tego dziś tak popularnego u nas sportu przypisać należy zasadniczo jego cechom: dostępności dla każdego bez względu na wiek, płeć i stan zamożności, niezwiązania ścisłego z terenem przez możliwość dowolnego wykorzystania każdej przestrzeni śniegiem pokrytej i nadewszystko tej właściwości, że wyrabia ciało wszechstronnie.

Dzięki temu narciarstwo wodne za granicą rozpowszechnia się i zdobywa sobie coraz więcej zwolenników. Jest ono młodą gałęzią sportu. Czynione przed laty próby, albo kończyły się niepowodzeniem, albo wyniki nie okazywały się zbyt zachęcającymi i porzeczano jedynie na pojedynczych wysiłkach. Hamulec rozwoju tego nowego sportu była wadliwość konstrukcji sprzętu. Na pierwotnym typie nart wodnych utrzymanie równowagi było połączone ze znacznymi trudnościami, a wraz z wywrócenia się powstanie na nogi było prawie niemożliwe.

Dopiero braciom Józefowi i Celestynowi Krupka w Wiedniu udało się zbudować takie narty, które zapewniają całkowitą swobodę ruchu, są lekkie, łatwe do rozbierania i zdadne przytem unieść ciężar 200 kg. Austrjackie narty wodne (chronione patentem) służą zarówno dla wędrowców jak i akcyj ratowniczych. Mogą mieć zastosowanie na wszelkich wodach: stojących i bieżących, zarówno na jeziorze, rzece, jak i na morzu, na silnym prądzie i znacznej fali. Konstrukcja nart sprawia, że upadek jest prawie niemożliwy. Gdyby się jednak zdarzył, wówczas sprzęt ten utrzymuje całą górną część ciała nad wodą i daje możliwość natychmiastowego powstania. Chyżość osiągalna na nartach wodnych równa się prędkości jednoosobowego kajaka (składaka). Rekord osiągnięty na tem polu przez wiedeńczyka Pribittera w roku 1929 wynosił czas równo 7 minut dla pokonania trasy o długości 2500 m. Jak widać jest to prędkość znaczna. Wielką zaletą nart jest możliwość załadowania w ich wnętrzu w suchym miejscu dodatkowego ładunku 25—30 kg. W czasie 5 minut mogą być one rozłożone w małym wózku podróznym. Nieco dłużej trwa montowanie nart.